

BÁO CÁO THẨM TRA

Tình hình thực thi pháp luật 6 tháng đầu năm và phương hướng, nhiệm vụ 6 tháng cuối năm 2019

Thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn theo luật định và sự phân công của Thường trực HĐND huyện. Ngày 04/7/2019, Ban Pháp chế HĐND huyện đã tiến hành thẩm tra báo cáo kết quả công tác 6 tháng đầu năm và nhiệm vụ công tác 6 tháng cuối năm 2019 của Ủy ban nhân dân huyện (UBND), Viện kiểm sát nhân dân huyện (Viện KSND), Tòa án nhân dân huyện (Tòa án), Chi cục Thi hành án dân sự huyện (Chi cục THADS) và Đoàn Hội thẩm nhân dân huyện (Đoàn HTND) trình tại kỳ họp lần thứ Tám, HĐND Huyện khóa VI.

Trên cơ sở nội dung các báo cáo và thảo luận, Ban Pháp chế HĐND huyện thống nhất đánh giá, nhận định như sau:

I. NHẬN XÉT, ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH CHUNG

Ban Pháp chế cơ bản nhất trí với đánh giá tình hình thực thi pháp luật 6 tháng đầu năm 2019 như báo cáo của UBND huyện, Tòa án, Viện KSND, Chi cục THADS và Đoàn HTND huyện trình tại kỳ họp thứ Tám HĐND huyện.

Báo cáo của các đơn vị đã phản ánh toàn diện, khách quan tình hình quốc phòng, an ninh, trật tự, an toàn xã hội và thực thi pháp luật 6 tháng đầu năm 2019. UBND huyện và các ngành đã tích cực, chủ động trong việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ, từng bước nâng cao chất lượng, hiệu quả quản lý, điều hành, thực hiện các giải pháp nhằm nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của các tổ chức, cá nhân. Từ đó, tình hình an ninh, chính trị và trật tự an toàn xã hội của huyện được giữ vững, cụ thể trên các lĩnh vực sau:

II. ĐỐI VỚI BÁO CÁO CỦA ỦY BAN NHÂN DÂN HUYỆN

1. Tình hình quốc phòng - an ninh, trật tự xã hội

Trong 6 tháng đầu năm cho thấy: Tình hình quốc phòng - an ninh trên địa bàn huyện tiếp tục được giữ vững và ổn định; Công tác quân sự, quốc phòng luôn được bảo đảm, lực lượng vũ trang cùng các ngành chức năng thực hiện tốt các nhiệm vụ quốc phòng và điều kiện sẵn sàng chiến đấu; hoàn thành 100% chỉ tiêu giao quân; làm tốt chính sách hậu phương quân đội; tổ chức Hội nghị tổng kết công tác Quốc phòng địa phương, công tác tuyển sinh quân sự, tổ chức Đại hội Thể dục – Thể thao Quốc phòng...

Tình hình an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội được giữ vững, làm tốt công tác đấu tranh phòng ngừa, ngăn chặn tội phạm và các hành vi vi phạm pháp luật, đảm bảo tốt an ninh trật tự, an ninh nông thôn; mở nhiều đợt cao điểm tấn công trấn áp tội phạm, chú trọng bảo đảm trật tự an toàn giao thông...

Tuy nhiên, tình hình vi phạm pháp luật và tội phạm vẫn còn nổi lên một số vấn đề cần quan tâm, đó là:

- Tình hình tội phạm và vi phạm pháp luật về trật tự xã hội vẫn còn tiềm ẩn phức tạp, tăng 01 vụ so với cùng kỳ năm trước (49/48 vụ), tội phạm về ma túy phát hiện nhiều hơn 07 vụ so với cùng kỳ; Vi phạm pháp luật về môi trường phát hiện nhiều hơn 03 vụ (29/26 vụ) so với cùng kỳ; tội phạm xâm hại tình dục trẻ em, cố ý gây thương tích, tội phạm về cờ bạc, cho vay lãi nặng trong giao dịch dân sự (tín dụng đen) vẫn còn xảy ra ở một số địa phương, gây bức xúc trong dư luận nhân dân...

- Tình hình tai nạn giao thông trên địa bàn huyện, tuy có giảm cả 03 tiêu chí so với cùng kỳ (*giảm 06 vụ; giảm 03 người chết; giảm 04 người bị thương*). Nhưng tai nạn giao thông ở tuyến đường ĐT, đường liên xã do huyện quản lý, thì tăng cả 03 tiêu chí so với cùng kỳ năm trước (*tăng 03 vụ; tăng 05 người chết; tăng 01 người bị thương*). Điều đó cho thấy ý thức tự giác chấp hành pháp luật về an toàn giao thông của người tham gia giao thông còn hạn chế, nhất là đối tượng thanh, thiếu niên. Một lượng tương đối lớn xe đạp điện lưu thông trên đường mà người điều khiển không đội mũ bảo hiểm tiềm ẩn nhiều nguy cơ gây mất an toàn giao thông.

2. Về công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật

- Công tác tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật trong nhân dân nhìn chung có thực hiện nhưng chưa mang lại hiệu quả thiết thực. Báo cáo UBND huyện còn mang tính liệt kê việc ban hành các Chương trình, kế hoạch thực hiện, nhưng chưa đánh giá kết quả tổ chức thực hiện các Chương trình, kế hoạch đã đề ra, nên Ban không có cơ sở đánh giá tính hiệu quả của công tác tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật. Vấn đề này qua nhiều lần thẩm tra, Ban đã có đề nghị nhưng chưa khắc phục.

- Về công tác cải chính hộ tịch, công tác chứng thực; đăng ký khai sinh; đăng ký kết hôn; đăng ký khai tử... cơ bản thực hiện tốt, đáp ứng nhu cầu phục vụ nhân dân...

3. Công tác tổ chức bộ máy, cải cách hành chính:

Việc sắp xếp, kiện toàn tổ chức bộ máy từ huyện đến các xã, thị trấn theo hướng tinh gọn, gắn với thực hiện lộ trình tinh giảm biên chế và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức trong các cơ quan hành chính và đơn vị sự nghiệp công lập. Công tác quản lý, sử dụng biên chế đúng quy định.

Công tác cải cách hành chính luôn được UBND huyện và các ngành, các cấp quan tâm thực hiện. Việc đẩy mạnh theo hướng công khai minh bạch các thủ tục hành chính và hoạt động của các cơ quan hành chính Nhà nước, hoạt động công vụ đang đi vào quy cũ, nề nếp hơn, trách nhiệm của người đứng đầu được xác định rõ đã góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của bộ máy hành chính nhà nước và đặc biệt là từng bước giảm phiền hà, thời gian, chi phí đáp ứng tốt hơn những yêu cầu chính đáng của các cá nhân, tổ chức doanh nghiệp trong việc thực hiện các thủ tục liên quan đến đầu tư, sản xuất kinh doanh...

Tuy nhiên, công tác cải cách hành chính vẫn còn chuyên biến chậm; việc công khai thủ tục hành chính chưa khoa học (Bộ phận Tiếp nhận và hoàn trả hồ sơ); Chỉ số cải cách hành chính còn ở mức thấp (năm 2018 đứng thứ 9/11 huyện, thị xã theo Quyết định số 411/QĐ-UBND ngày 06/3/2019 của UBND tỉnh). Công tác phối hợp giữa các phòng, ban chuyên môn của huyện chưa kịp thời.

III. ĐỐI VỚI BÁO CÁO CỦA CÁC CƠ QUAN TƯ PHÁP

1. Đối với Báo cáo của Viện Kiểm sát nhân dân huyện

Qua thẩm tra, Ban pháp chế cơ bản thống nhất với các nhận định trong báo cáo của Viện KSND huyện và thấy rằng: Viện KSND huyện đã cơ bản thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ trong việc thực hành quyền công tố và kiểm sát việc tuân theo pháp luật trong các hoạt động tư pháp. Ngành đã chủ động kiểm sát chặt chẽ hoạt động kiểm sát điều tra, căn cứ khởi tố vụ án, khởi tố bị can; số vụ án kết thúc điều tra và đưa ra truy tố đảm bảo theo quy định của pháp luật. Trong công tác thực hành quyền công tố, Ngành đã chú trọng theo dõi giải quyết tin báo tố giác tội phạm, kịp thời đề ra yêu cầu điều tra, thu thập chứng cứ bảo đảm cho việc khởi tố, truy tố, đình chỉ, tạm đình chỉ đảm bảo đúng pháp luật không để xảy ra tình trạng truy tố oan người vô tội, tích cực bám sát chức năng, nhiệm vụ, kịp thời phát hiện những vi phạm các quy định của pháp luật để kiến nghị, kháng nghị kịp thời góp phần hạn chế những sai sót trong quá trình thực thi pháp luật để từ đó các hoạt động điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án tuân thủ theo đúng quy định của pháp luật. Công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam, kiểm sát thi hành án hình sự, dân sự, việc giải quyết các vụ, việc hành chính, dân sự... luôn được đảm bảo. Trong 6 tháng đầu năm 2019, ngành đã giải quyết 45 vụ/90 bị can trong tổng số 50 vụ/112 bị can phải thụ lý, giải quyết đạt 97,78% .

Tuy nhiên, trong công tác thực hành quyền công tố, kiểm sát hoạt động tư pháp trong giai đoạn truy tố, kiểm sát xét xử án hình sự vẫn còn một số hạn chế như: Công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát điều tra, kiểm sát xét xử chưa chặt chẽ còn có ý kiến khác nhau dẫn đến việc Tòa án trả hồ sơ để điều tra bổ sung 02 vụ/02 bị cáo, mặc dù Ngành vẫn giữ nguyên quan điểm truy tố chuyển hồ sơ cho Tòa án xét xử.

2. Đối với Báo cáo của Tòa án nhân dân huyện

Trong 6 tháng đầu năm, số lượng và tính chất phức tạp của các loại án đều tăng so với cùng kỳ năm trước (tăng 11 vụ. việc), nhưng Tòa án huyện đã có nhiều nỗ lực để hoàn thành nhiệm vụ theo quy định. Nhìn chung, chất lượng giải quyết các loại án từng bước được nâng lên, công tác giải quyết, xét xử cơ bản đảm bảo tính nghiêm minh đúng pháp luật; chất lượng nghiên cứu hồ sơ, đánh giá chứng cứ, các tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ, hoạt động xét hỏi, tranh tụng tại phiên tòa được nâng cao; Thực hiện tốt việc hòa giải trong quá trình giải quyết các vụ án dân sự, đối thoại trong các vụ án hành chính; Các phiên tòa được tiến hành theo đúng trình tự tố tụng; chất lượng tranh tụng tại phiên tòa theo tinh thần cải cách tư pháp được quan tâm; việc xét xử và áp dụng hình phạt đối với

các bị cáo trong các vụ án hình sự đảm bảo đúng người, đúng tội, đúng pháp luật.

Tuy nhiên, Báo cáo chưa thể hiện đánh giá được những tồn tại, hạn chế cũng như nguyên nhân chủ quan trong hoạt động của ngành và giải pháp khắc phục. Do vậy Ban Pháp chế không có cơ sở nhận định đánh giá, đề nghị đơn vị cần nghiêm túc rút kinh nghiệm bổ sung vào báo cáo của Ngành cho những lần tiếp theo. Vấn đề này qua nhiều lần thẩm tra, Ban đã có đề nghị nhưng chưa khắc phục. Tỷ lệ án bị sửa, hủy án tuy dưới mức quy định tỷ lệ của Tòa án tối cao cho phép, nhưng vẫn còn xảy ra do lỗi của Thẩm phán.

3. Đối với Báo cáo của Đoàn Hội thẩm nhân dân

Hoạt động của Đoàn Hội thẩm TAND huyện tiếp tục chuyên biến rõ nét, đã góp phần quan trọng nâng cao chất lượng xét xử của TAND huyện, giữ vững trật tự kỷ cương, tăng cường pháp chế, bảo đảm lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, công dân.

- Trong 6 tháng đầu năm, các vị Hội thẩm đã tham gia xét xử tổng số 66 vụ án sơ thẩm các loại (trong đó: Hình sự 30 vụ; Dân sự 09 vụ; Hôn nhân gia đình 27 vụ). Khi được phân công xét xử, nhìn chung các vị Hội thẩm đều nhiệt tình nghiên cứu hồ sơ vụ việc, làm tròn nhiệm vụ được phân công. Khi xét xử, Hội thẩm luôn thể hiện chính kiến, bản lĩnh, tuân thủ đúng nguyên tắc xét xử độc lập và chỉ tuân theo pháp luật.

Ban cơ bản thống nhất với những hạn chế đã nêu tại Báo cáo của Đoàn Hội thẩm TAND huyện. Trong số những hạn chế đó, có một số hạn chế đã được Ban pháp chế HĐND huyện chỉ ra trong năm 2018 và Đoàn Hội thẩm đã có giải pháp khắc phục nhưng còn chậm, cụ thể đó là:

- Một số vị Hội thẩm còn hạn chế về năng lực chuyên môn và năng lực áp dụng pháp luật, kỹ năng lập luận, xét hỏi khi tham gia hoạt động xét xử; nhiều vị Hội thẩm chưa tham gia đầy đủ các lớp tập huấn nghiệp vụ xét xử do TAND tỉnh tổ chức; Số lượng Hội thẩm tích cực tham gia xét xử chưa nhiều (9/20 Hội thẩm);

- Vẫn còn một số vị Hội thẩm khi được phân công xét xử chưa bố trí thời gian nghiên cứu kỹ hồ sơ; thu thập, phân tích, đánh giá chứng cứ chưa đầy đủ, chưa khách quan, toàn diện... vì vậy chất lượng của Hội thẩm trong quá trình xét xử vụ án có lúc còn hạn chế nhất định;

- Mối quan hệ phối hợp giữa Đoàn Hội thẩm TAND huyện với lãnh đạo TAND huyện trong phân công Hội thẩm tham gia xét xử có lúc, có việc chưa tốt làm cho Hội thẩm được phân công bị động trong nghiên cứu hồ sơ, chuẩn bị tham gia hoạt động xét xử;

- Phối hợp giữa Đoàn Hội thẩm với lãnh đạo cơ quan, đơn vị nơi các vị Hội thẩm công tác trong việc cung cấp thông tin về tình hình hoạt động của Hội thẩm nhân dân đến thủ trưởng cơ quan, đơn vị chưa thường xuyên.

4. Đối với Báo cáo của Chi cục thi hành án Dân sự huyện

Qua báo cáo, Ban pháp chế nhận thấy trong 6 tháng đầu năm 2019, Chi cục THADS huyện đã có nhiều cố gắng trong thi hành nhiệm vụ và đạt được những kết quả nhất định. Đã thi hành xong 607 việc/1.600 việc có điều kiện thi hành đạt 37,93% kế hoạch chỉ tiêu giao, giảm 63 việc so với năm 2018; số tiền đã thi hành xong 56,219 triệu đồng/158.580 triệu đồng đạt 35,49% tăng 16,59% so với năm 2018; Công tác phân loại án đình chỉ, tạm đình chỉ, ủy thác thi hành án được tiến hành đảm bảo đúng luật; làm tốt việc tiếp công dân tại trụ sở cơ quan cũng như thụ lý tiếp nhận đơn thư, trao đổi thông tin khi công dân có yêu cầu.

Việc thụ lý, ra quyết định thi hành án đảm bảo đúng quy trình và tuân thủ các quy định pháp luật, hạn chế tối đa việc chậm thông báo, chậm xác minh điều kiện thi hành án, phân loại án có điều kiện thi hành tương đối chính xác, áp dụng biện pháp bảo đảm, cưỡng chế thi hành án, tổ chức định giá, bán đấu giá tài sản, trả lại tiền, tài sản cho đương sự bảo đảm căn cứ pháp luật.

Tuy nhiên, số việc chuyển kỳ sau còn cao (1.549 việc, với số tiền phải thi hành trên 167 tỷ đồng), các vụ việc không có điều kiện thi hành án còn nhiều (556 việc/63,745 triệu đồng); công tác cán bộ mặc dù đã được củng cố nhưng hiện nay đội ngũ Chấp hành viên vẫn chưa được kiện toàn đầy đủ. Cần tổ chức thực hiện quyết liệt hơn trong thời gian tới.

IV. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ 6 THÁNG NĂM 2019

Ban pháp chế cơ bản nhất trí với những nội dung về nhiệm vụ, giải pháp 6 tháng cuối năm 2019 đã nêu trong báo cáo của UBND huyện, báo cáo của Tòa án, Viện KSND, Chi cục THADS và Đoàn Hội HTND huyện. Đồng thời, Ban Pháp chế kiến nghị UBND huyện chỉ đạo khắc phục những hạn chế đã nêu tại phần II Báo cáo này, đồng thời, Ban đề nghị thêm một số vấn đề sau:

1. Đối với Ủy ban nhân dân huyện

- Chỉ đạo các ngành, các địa phương tiếp tục tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật, có giải pháp tích cực, thiết thực và hiệu quả hơn trong thời gian tới. Đây mạnh công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm và tệ nạn xã hội, nhất là tội phạm về ma túy, xâm hại tình dục trẻ em, hoạt động “tín dụng đen”,... nhằm góp phần ổn định tình hình an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội trên địa bàn;

- Đôn đốc, kiểm tra, chỉ đạo các cơ quan chức năng, các địa phương có các giải pháp quyết liệt và hiệu quả để kiểm chế và giảm thiểu tai nạn giao thông bền vững trên tuyến đường do huyện quản lý; tăng cường quản lý tốt các đối tượng được miễn hạn tù, đối tượng thi hành án phạt tù nhưng cho hưởng án treo, đối tượng cải tạo không giam giữ, đối tượng cai nghiện tại cộng đồng...;

- UBND huyện và Ban Chỉ đạo Thi hành án dân sự huyện tiếp tục chỉ đạo thực hiện tốt Chỉ thị số 05/CT-TTg ngày 06/02/2017 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường công tác thi hành án dân sự. Trong đó cần chú trọng đến việc chỉ đạo các cơ quan, đơn vị thực hiện tốt công tác phối hợp, kịp thời giải quyết các khó khăn, vướng mắc phát sinh trong việc phối hợp cũng như trong hoạt động tổ chức thi hành án; tập trung chỉ đạo việc phối hợp tổ chức cưỡng chế thi

hành án; quan tâm chỉ đạo hoạt động thi hành án đối với các vụ việc liên quan đến lĩnh vực tài chính, ngân hàng trên địa bàn huyện;

- Thường xuyên chỉ đạo các cơ quan chuyên môn thuộc UBND huyện tham mưu cho UBND huyện trả lời các văn bản yêu cầu của Tòa án về thu thập chứng cứ giải quyết các vụ án dân sự; bố trí cán bộ chuyên môn tham gia thẩm định, định giá tài sản tranh chấp, cung cấp tài liệu chứng cứ kịp thời theo quy định của pháp luật; Chỉ đạo UBND các xã, thị trấn tích cực phối hợp, hỗ trợ tổng đạt các văn bản tố tụng cho đương sự; cung cấp, xác nhận các tài liệu liên quan đến quá trình thu thập chứng cứ của Tòa án; tham gia xem xét thẩm định tài sản tranh chấp tại địa phương;

- Xem xét quy hoạch cấp đất cho Tòa án huyện để xây dựng trụ sở mới theo đề án cải cách tư pháp, đồng thời để đáp ứng nhiệm vụ mà ngành đề ra trong những năm tới.

2. Đối với Viện Kiểm sát nhân dân huyện

Tăng cường hơn nữa chất lượng kiểm sát điều tra và kiểm sát xét xử, hạn chế thấp nhất các vụ án phải trả hồ sơ giữa các cơ quan tiến hành tố tụng. Thực hiện tốt cơ chế phối hợp trong công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm, xử lý tin báo tố giác tội phạm, không để xảy ra oan sai. Tích cực kiểm sát các hoạt động tư pháp để có các kiến nghị, kháng nghị đúng và phù hợp theo quy định, đồng thời, thường xuyên kiểm sát việc tiếp thu, khắc phục những sai phạm của các cơ quan, đơn vị mà Ngành đã phát hiện và có kiến nghị.

3. Đối với Tòa án nhân dân huyện

- Tiếp tục chú trọng thực hiện các biện pháp để nâng cao chất lượng tranh tụng tại phiên tòa, bảo đảm việc giải quyết, xét xử và ra bản án, quyết định có căn cứ, đúng pháp luật; hạn chế thấp nhất tỷ lệ án bị hủy, đình chỉ, sửa do lỗi chủ quan. Chú trọng công tác hòa giải trong giải quyết các vụ án dân sự, nhất là các vụ việc về hôn nhân và gia đình; Tăng cường phối hợp liên ngành, trước hết là Viện KSND, Công an, Cơ quan thi hành án dân sự huyện, tạo sự thống nhất và đồng thuận cao trong việc giải quyết các vụ án, vụ việc phức tạp...;

- Cần rút kinh nghiệm khi xây dựng báo cáo. Vì thực tế Báo cáo chưa thể hiện đánh giá được những tồn tại, hạn chế cũng như nguyên nhân chủ quan trong hoạt động của ngành và giải pháp khắc phục. Do vậy Ban Pháp chế không có cơ sở để nhận định đánh giá tình hình. Vấn đề này, tại các kỳ họp trước, qua các lần Ban thẩm tra báo cáo của Ngành, Ban đã có đề nghị nhưng chưa thấy đơn vị khắc phục, đề nghị đơn vị cần quan tâm bổ sung vào báo cáo của Ngành cho những lần kỳ họp tiếp theo.

4. Đối với Đoàn Hội thẩm nhân dân huyện

Thường xuyên phối hợp với Tòa án huyện và lãnh đạo các cơ quan, đơn vị nơi Hội thẩm công tác để tạo điều kiện tốt nhất cho các vị Hội thẩm tham gia hoạt động xét xử; đề cao nhiệt tình, trách nhiệm của Hội thẩm; phối hợp với Tòa án nhân dân huyện thường xuyên theo dõi tình hình hoạt động của Hội thẩm và

báo cáo kịp thời cho Thường trực HĐND huyện, Ủy Ban MTTQVN huyện theo luật định.

5. Đối với Chi cục Thi hành án dân sự huyện

Chủ động phối hợp với các ngành hữu quan, tiếp tục tăng cường các biện pháp để nâng cao hơn nữa chất lượng, hiệu quả công tác thi hành án, nhất là đối với những vụ việc phức tạp, những vụ án liên quan đến tín dụng, ngân hàng; Chủ động, tích cực trong rà soát, phân loại án, làm tốt công tác xác minh các vụ việc đủ điều kiện thi hành để kịp thời tổ chức thi hành án, tránh tình trạng tồn đọng kéo dài nhiều năm chưa giải quyết, đồng thời, cũng cần phân loại án để miễn, giảm thi hành án, có giải pháp quyết liệt hơn nữa trong công tác tổ chức thi hành án trong thời gian tới.

Trên đây là kết quả thẩm tra tình hình thực thi pháp luật 6 tháng đầu năm 2019 trên địa bàn huyện, Ban pháp chế HĐND huyện kính trình HĐND huyện xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- TT. HĐND, UBND tỉnh;
- TT. Huyện ủy;
- TT. HĐND; UBND huyện;
- UBMTTQVN huyện;
- Các Ban HĐND huyện;
- Các vị đại biểu HĐND huyện;
- Lãnh đạo VP, CVVP;
- Lưu: VT.

**TM. BAN PHÁP CHẾ
TRƯỞNG BAN**

Trần Đức Quốc

